

УТОРАК 3. СЕДМИЦЕ ПОСТА

МЕСЕЦА МАРТА 09. ДАН

+СВЕТИХ ЧЕТРДЕСЕТ МУЧЕНИКА У СЕВАСТИЈИ

+СВ. 42 НОВОМУЧЕНИКА МОМИШИЋА

ЛИТУРГИЈА ПРЕЂЕОСВЕЋЕНИХ ДАРОВА

Свештеник: Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Чтец: "Ходите поклонимо се..." (три пута), и **Псалам 103:** "Благосиљај душо моја Господа..."

Бакон улази у свети олтар, а свештеник стојећи пред светим Престолом, чита тихо молитве вечерња, зване светилничне (почевши од четврте):

Молитва 4: "Ти кога Свете Силе..."

Молитва 5: "Господе, Господе, Ти све држиш..."

Молитва 6: "Боже велики и чудесни..."

Молитва 7: "Боже велики и вишњи..."

Псалам 103.

svetosavije.org/casoslov/14/

Благосиљај, душо моја, Господа. Господе, Боже мој, узвеличао се јеси веома. У славу и величанство обукао се јеси, светлошћу као хаљином одеваш се; Простираш небо као кожу, водама покриваши висине његове. Поставио си облаке за подножје Своје, ходиш на крилима ветрова. Ти чиниш Анђеле Своје духовима, и служитеље Своје пламеном огњеним. Утврдио си земљу на темељима њеним, неће се поколебати до века; Бездан је као хаљина огратач њен, и на горама воде се заустављају. Оне беже од заповести Твоје, и уздрхте од гласа грома Твога. Узлазе на планине и силаze у долине, на место које си им одредио.

Границу си поставио коју неће прећи, нити ће се вратити да поплаве земљу. Ти изводиш изворе у долинама, између планина противу воде. Оне напајају све звери пољске, очекују је јелени за жеђ своју. Птице небеске крај њих се настањују, и између стена чују се гласи (њихови). Напајаш горе са висина Својих, наситиће се земља од плодова дела Твојих. Чиниш да трава расте за стоку, и зелен на службу људима, да произведу хлеб из земље, и хлеб срце човека укрепљује; да уљем улепша лице своје, и вино весели срце човека. Наситиће се (влагом) дрвеће пољско, и кедри Ливански које си засадио. Тамо ће птице гнезда (своја) свити, и родино обиталиште предводи их. Горе високе дао си јеленима, стена је прибежиште зечевима. Створио си месец да покazuје време, сунце познаје залазак свој. Простираш таму, и настаје ноћ, и у њој излазе све звери шумске, лавићи што ричу и грабе, и своју храну од Бога траже. А кад се сунце роди, сакупљају се, и одлазе да легну у легла своја. Тад излази човек на дело своје, и на посао свој до вечера. Како су величанствена дела Твоја, Господе! Све си премудрошћу створио; испуни се земља творевине Твоје. Ено га море велико и пространо, тамо су гмизавци којима броја нема, животиње мале и велике. Тамо лађе плове, и кит онај кога си створио да се игра у њему. Све од Тебе очекује да им дајеш храну на време; кад им даднеш, они се окупљају. Кад отвориш руку Твоју, све и сва се испуњује добротом. А када лице Своје окренеш, смуте се (и колебају); кад им одузмеш дах, они нестају, и у прах се свој враћају. Кад им пошаљеш Духа Твога, опет се изграђују, и (тако) обнављаш лице земље. Нека је довека слава Господња, радоваће се Господ делима Својим. Он Који погледа на земљу и чини да се тресе; Који се дотиче гора, и оне се диме. Певаћу Господу у животу моме, псалмопојаћу Богу моме докле постојим. Њему ће бити угодна молитва моја, и ја ћу се радовати Господу (своме). Нека нестану са земље безбожници, тако да их више не буде. Благосиљај, душо моја, Господа.

И опет: Сунце познаје залазак свој. Простиш таму и настаје ноћ. Како су величанствена дела Твоја, Господе! Све си премудрошћу створио.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (**три пута**)

Након завршетка псалма велика јектенија

Ђакон: У миру Господу се помолимо... (**Велика јектенија**)

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За мир свега света, за непоколебљивост светих Божијих Цркава, и сједињење свих, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божијим улазе у њега, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За најсветијег Патријарха (или високопреосвештеног Митрополита, или преосвештеног Епископа) нашег (име), за часно презвитерство, у Христу ђаконство, за сваки клир и верни народ, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За благоверни и христољубиви род наш и за Православне Хришћане, да им Господ Бог помогне и да одоле сваком непријатељу и противнику, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За овај град (или: за ово село; за свету обитељ ову), за сваки град, крај и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За оне који плове, за путнике, болеснике, паћенике и сужње, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Ђакон: Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну владичицу нашу Богородицу и приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сваки живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник тихо говори молитву Првог антифона: "Господе сажаљиви и милостиви..."

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

+ + + + + + +

Чтец: Чита Први антифон 18. катизме (Псалми 119-123):

По завршеном антифону, ђакон говори Малу јектенију.

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник тихо говори молитву Другог антифона: "Господе, нemoј нас у јарости твојој прекорити..."

Свештеник: Јер је твоја моћ, и твоје је царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

+ + + + + + +

Чтец: Чита други антифон 18. катизме (Псалми 124-128):

За то време, свештеник дигне свето Јеванђеље и стави га иза антиминса усправно, лицем према себи.

Затим развија антиминс, одлази и узима свети дискос са Предложења и ставља га на развијени антиминс.

По завршеном антифону, ђакон говори Малу јектенију.

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну владичицу нашу Богородицу и приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник тихо говори молитву Другог антифона: "Господе Боже наш, опомени се нас..."

Свештеник: Јер си благ и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

+ + + + + + +

Чтец: Чита трећи антифон 18. катизме (Псалми 129-133):

За то време свештеник метанише пред светим Престолом, узима из кивота свети Агнец, и ставља Га пажљиво и побожно на свети дискос.

По завршеном антифону, ђакон говори Малу јектенију.

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну владичицу нашу Богородицу и приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник: Јер си ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Народ: "Господе, завапих Теби..."

Свештеник прима кадионицу и окади свети Хлеб (освећен на прошлој Литургији) и свети Престо унаоколо.

Затим метанише три пута пред светим Хлебом, па кад се почну певати стихови: "Положи, Господе...", стави свети дискос са светим Хлебом себи на главу држећи га обема рукама, и идући полагано око светог Престола, преноси га пажљиво и побожно на Предложение.

Ђакон иде испред свештеника са свећом и кади, појци и народ певају тихо стихове, и сав народ и појци тада клекну на земљу.

Свештеник стави свети дискос на Предложение, улије у свети путир вино и воду, и покрива дискос и путир покривачима, кадећи их, али не говорећи ништа, изузев на крају, при стављању воздуха: "Молитвама светих Отаца наших, Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас. Амин."

Окадивши Пређеосвећене Дарове на Предложение, свештеник се враћа светом Престолу, савија антиминс, а ђакон кади свети Престо, олтар и сав храм. Кад се запева: "Слава...", отварају се царске двери, и на: "И сада и увек..." свештеник и ђакон чине Вход са кадионицом.

Ако се на Литургији чита Јеванђеље, а то бива на празник Обретења главе Св. Јована Претече, на дан Светих Четрдесет Мученика, на храмовни празник, као и у прва три дана Велике недеље, онда се Вход врши са Јеванђељем.

За време входа, свештеник чита молитву: "У вече, и ујутро, и у подне хвалимо..."

Гóсподи, воззвáх, глас 1:

Гóсподи, воззвáх к Тебé, услы́ши мя. / Услы́ши мя, Гóсподи.	Господе, Тебе зовем, услиши ме. Услиши ме, Господе.
---	---

Гóсподи, воззвáх к Тебé, услы́ши мя: / вонмý глáсумолéния моегó, / внегдá воззвáти ми к Тебé. / Услы́ши мя, Гóсподи.	Господе, Тебе зовем, услиши ме; чуј глас мольења мога, када вапим теби. Услиши ме, Господе.
--	--

Да испráвится молýтва моя, / яко кадýло пред Тобóю, / воздеýние рукý моéю / - жéртва вечéрняя. / Услы́ши мя, Гóсподи.	Нека се уздигне молитва моја, као кад пред лице Твоје; уздизање руку мојих - жртва вечерња. Услиши ме, Господе.
---	---

КЛЕЧЕЊЕ

И стиховипореду:

Положи, Господи, хранение устом моим, и дверь ограждения о устнах моих.	Постави, Господе, стражу устима моим, и дверь ограде око усана моих.
---	--

Не уклони сердце мое в словеса лукавствия, непщевати вины о грехах,	Не допусти срце моје у речи лукаве, да измишља изговоре за грехе,
---	---

с человеки делающими беззаконие, и не сочтуся со избранными их.	са људима који чине безакоња, и нећу се дружити са изабранима њиховим.
Накажет мя праведник милостию и обличит мя, елей же грешнаго да не намастит главы моей,	Покараће ме праведник са милошћу, и изобличиће ме; а уље грешника да не намасти главу моју.
яко еще и молитва моя во благоволениих их. Пожерты быша при камени судии их:	Јер је и молитва моја против воље њихове - расуше се низ камење моћници њихови.
услышатся глаголи мои, яко возмогоша. Яко толща земли проседеся на земли, расточишася кости их при аде.	Чуће речи моје као угодне; као што се грумен земље просу по земљи, расуше се кости њихове до пакла.
Яко к Тебе, Господи, Господи, очи мои: на Тя уповах, не отыми душу мою.	Јер Теби, Господе, Господе, управих очи моје; у Тебе се уздах, не одбаци душу моју.
Сохрани мя от сети, юже составиша ми, и от соблазн делающих беззаконие.	Сачувај ме од мреже коју ми поставише, и од замке оних који чине безакоња.
Падут во мрежу свою грешницы: един есмь аз, дондеже прейду.	Пашће у мрежу своју грешници, а ја једини осталох докле не прођох.

Псалам 141.

Гласом моим ко Господу воззвах, гласом моим ко Господу помолихся.	Гласом мојим завапих ка Господу, гласом мојим ка Господу се помолих.
Пролију пред Ним моление мое, печаль мою пред Ним возвещу.	Излићу пред Њим молитву моју, жалост моју пред Њим објавићу.
Внегда исчезати от мене духу моему: и Ты познал еси стези моя:	Кад ишчезава дух мој из мене, Ти си познао стазе моје.

на пути сем, по немуже хождах, скрыша сеть мне.	На путу овоме по којем ходих, они ми поставише замку.
Смотрях одесную и возглядах, и не бе знай мене: погибе бегство от мене, и несть взыскай душу мою.	Гледах надесно и разгледах, и не беше никога ко ме познаје. Нестаде уточишта за мене, а нико не мари за душу моју.
Воззвах к Тебе, Господи, рех: Ты еси упование мое, часть моя еси на земли живых.	Виках Теби, Господе, и рекох: Ти си Нада моја, удео си мој на земљи живих.
Вонми молению моему, яко смирихся зело, избави мя от гонящих мя, яко укрепиши паче мене.	Послушај молитву моју, јер се понизих веома. Избави ме од гонитеља мојих, јер се утврдише већма од мене.

На 10 стихире:

Изведи из темницы душу мою, исповедатися имені Твоему.	Изведи из тамнице душу моју, да бих исповедао Име Твоје.
--	--

Стихире Посни Триод

Глас 3.

Подобно: Поставиша тридесјат сребреник..

Ти си Господе крстом убио Лажљивог, и од његове обмане избави мене грешног и обманутог, и постом ме очисти, па ми дај да твоју вольу чиним, да бих видeo Владико часно и славно твоје страдање.

Менé ждут прáведницы, доñдеже воздáси мне.	Мене чекају праведници докле ми не узвратиш.
--	--

Рањен сам Господе оружијем уживања, и њиме жестоко умртвљен, а ти си Владико копљем прободен, па исцели и оживи душу моју унижену, и стрелом демона рањену, и као милостив учини ме у заједници твога светог страдања.

На 8: Псалам 129.

Из глубины воззвáх к Тебé, Гóсподи, Гóсподи, услы́ши глас мой.	Из дубине вичем Теби, Господе, Господе, услиши глас мој.
--	--

Ина стихира господина Теодора, глас 2.

Подобно: Да распнетсја..

Хоћемо постом душе да просветимо, да се неосуђени удостојимо, крст твој у радости видети, и са и љубављу и страхом њему се поклонити, јер он светли у твом вольном страдању, а ти благослови да и ми до тога дана стигнемо, јер си човекољубив.

Да бúдут ўши Твой внémлюще глáсу молéния моегó.	Да буду уши Твоје пажљиве на глас мольења мојега.
---	--

СТИХИРЕ СВЕТИХ ЧЕТРДЕСЕТ МУЧЕНИКА

Стихире самогласне. Глас 2.

Дело Јована Монаха.

У радосној нади трпећи муке које су их снашле, један другоме су говорили: свети мученици не скидамо одела него старог человека; Зима је велика али је рај сладак, патње су у леду, али је слатка награда, не клонимо, о војници, него за кратко потрпимо, да би се венцима победе овенчали од Христа Бога, и Спаса душа наших.

На 6:

Áще беззакóния нáзриши, Гóсподи, Гóсподи, кто постойт? Яко у Тебé очищéние есть.	Ако на безакоња будеш гледао, Господе, Господе, ко ће опстати? Јер је у Тебе очишћење.
---	---

Скинувши своју одећу, ушли су без страха у ледено језеро, и један другом говорили: свети мученици, за рај који смо изгубили, не поштедимо трулежну одећу, у коју смо у давнини због змије одевени, зато сада свуцимо њу ради васкрсења свога, и занамеримо лед који нас стеже и презримо своја тела, да би нас венцима победе овенчао Христос Бог и Спаситељ душа наших.

Ймене ráди Твоегó потерпéх Тя, Гóсподи, потерпé душá моя в слóво	Ради Имена Твога очекивах Те, Господе; очекиваše душа моја Реч Твоју, поузда
--	--

Твоé, уповá душá мой на Гóспода.	се душа моја у Господа.
----------------------------------	-------------------------

Гледајући на муке као на блаженство, и хитајући у ледено језеро као у бању, говораху свети мученици: не бојмо се часа зиме, него бежимо од огња Геене; нека нам буду ноге уништене да бисмо се вечно радовали, нека нам и руке одпадну, али нека оду ка Господу, и не поштедимо своју смртну природу, него смрт пожелимо, да би нас венцима победе овенчао Христос Бог и Спаситељ душа наших.

На 4:

От стрáжи úтренния до нόщи, от стрáжи úтренния да уповáет Изráиль на Гóспода.	Од страже јутарње до ноћи, од страже јутарње да се узда Израиль на Господа.
---	---

СТИХИРЕ СВЕТИХ МОМИШИЋКИХ МУЧЕНИКА ГЛАС 8.

Насљедници Божијега Царства, истински свједоци православне вјере, мудрошћу прослављени и разумом духовним укријепљени, свештеномученици Момишићки, дивни и достојни пастири стада Христовог, за истину положивши животе, радујте се са хоровима мученика и ангела, кличући име Господње.

Яко у Гóспода мýлость, и мнóгое у Негó избавléние, и Той избáвит Израиля от всех беззакóний егó.	Јер је у Господа милост, и много је у Њега избављење, и Он ће избавити Израиља од свих безакоња његових.
--	--

Богоглаголивог псалмопојца Давида глас у земљи Светога Саве Зачу се данас, јер се небеса зарадоваše страдању вашем, дивни свештемомученици и невиних четрдесеторо ђака, крв ваша многоцјена попут сјемена најблиставијег, освещта родни крај угодника преславног Симеона, Богом прослављеног мироточца.

Хвалíте Гóспода вси язы́цы, похвалíте Егó вси людие.	Хвалите Господа сви народи, похвалите Њега сва племена.
--	---

Рјечне пасхе Христове учесници, наслједници добара небеских, похвала многих достојни угодници, оци наши свештеномученици момишићки, не престајте са светима заступати нас недостојне пред престолом Господњим.

Яко утверди́ся мýлость Егó на нас, и истина Господня	Јер се утврди милост Његова на нама, и истина
--	---

пребываёт во век.

Господња остаје до века.

Мила дјечо, ђаци момишићке школе, учећи науке земне изучисте науку вјечности, јер се уподобисте светим мученицима о којима од благочестивих учитеља својих слушасте, постајући свједоци дивни Учитеља Вјечнога.

Слáва Отцú и Сы́ну и
Святóму Дúху,

Слава Оцу и Сину и Светоме
Духу,

ГЛАС 2

У радосној нади трпећи муке које су их снашле, један другоме су говорили: свети мученици не скидамо одела него старог човека; Зима је велика али је рај сладак, патње су у леду, али је слатка награда, не клонимо, о војници, него за кратко потрпимо, да би се венцима победе овенчали од Христа Бога, и Спаса душа наших.

И нýне и прýсно и во вéки
векóв. Амýнь.

И сада и увек и у векове
векова. Амин.

Исти глас

Када је дошла благодат, тада је прошла сенка старога Закона, као што купина горећи није сагорела, тако си Ђево родила и Ђевом и даље остала. Уместо стуба огњенога, засијало нам је Сунце правде, уместо Мојсеја, Христос, спасење душа наших.

Ђакон: Благослови, владико, свети Вход.

[Свештеник благосиљајући према истоку, говори тихо: "Благословен Вход..."](#)

Ђакон: Премудрост, смерно стојмо!

Чтец: Исусе Христе, Светлости тиха, свете славе безсмртнога Оца Небескога, Светога, Блаженога; дочекавши залазак сунца и видевши светлост вечерњу, певамо Оца, Сина и Светога Духа Бога; достојан си да у сва времена будеш слављен гласовима радосним, Сине Божији, Ти живот дајеш; зато Те свет слави.

[Кад свештеник и ђакон уђу у свети олтар, поставља се на царске двери свећњак са свећом, а ђакон окачи кадионицу о свећњак.](#)

Ђакон: Пазимо!

Свештеник: Мир свима.

Ђакон: Премудрост!

Чтец: Прокимен. (и чита прву паримију из књиге Постања)

Прокимен псалам 47. Глас 3.

Велик је Господ и хваљен веома, у граду Бога нашега.

Стих: У граду Господа над војскама, у граду Бога нашега.

Ђакон: Пазимо!

Читање из Књиге Постања (Гл. 7,1–5)

Рече Господ Бог Ноју: Уђи ти и сав дом твој у лађу, јер те видех праведног преда мном у овом нараштају. А од чистих животиња уведи к себи по седам, мушки и женско; а од животиња које нису чисте по двоје, мушки и женско. И од чистих птица небеских по седам, мушки и женско; и од свих птица нечистих по двоје, мушки и женско, да се сачува семе по свој земљи. Јер још седам дана, ја ћу навести кишу на земљу четрдесет дана и четрдесет ноћи; и уништићу сваки узраст који створих, са лица земље.

И учини Ноје све што год му је заповедио Господ Бог.

Ђакон: Пазимо!

Чтец: (Пева други прокимен)

Прокимен псалам 48. Глас 2.

Уста моја говориће мудрост и размишљање срца мога разумност.

Стих: Послушајте ово сви народи.

Ђакон: Заповедите!

Чтец и сав народ у храму клекну. Свештеник обема рукама узима свећњак са запаљеном свећом и кадионицом, окрене се светом Престолу и чинећи свећњаком крст, говори гласно:

"Премудрост, смерно стојмо!"

Затим се окрене на запад народу и говори гласно:

"Светлост Христова просвећује све."

И оставља свећњак са кадионицом опет на царске двери, а чтец и сав народ устају.

Чтец: (Чита другу паримију)

Читање из Прича Соломонових (Гл. 8,32–36 и 9,1–11 и из Књиге Сираха)

Сине, послушај мене, и блажени су који моје путеве сачувају. Послушајте мудрост, и умудрите се, а не одбаците. Блажен је човек који ме послуша, и човек који путеве моје сачува, бдијући при мојим вратима свакодневно, чувајући прагове мојих улазака; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Који према мени греше, безбожниче сопствене душу; и који мене мрзе, љубе смрт.

Премудрост сазда себи дом, и утврди седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповеђу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују ума, рече: Дођите, једите моје хлебове, и пијте вино које вам наточих.

Оставите безумље, и живећете, да до века царујете (Сирах 6, 21); и тражите разумност, да поживите, и достигнете у знању разумност. Који кара зле, добиће зауврат себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, јер су изобличења безбожнога, њему ране. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима савете.

Почетак мудrosti је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер на овај начин живећеш дugo времена, и придодаће ти се године живота.

По завршетку паримија свештеник, гласно: "Мир ти!"

Ђакон: Премудрост!

Чтец:

Да исправитса молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.
---	--

За то време свештеник узме кадионицу са свећњака и кади предњу страну светог Престола. Док чтец пева сав народ у храму клечи.

После тога чтец клекне, а појци десне певнице и народ на десној страни храма устану и певају исто (па опет клекну), *a народ на левој страни цркве и појац клече:*

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.
--	--

Свештеник кади јужну страну светог Престола. Чтец устане и говори стих први (*a сав народ у цркви клечи*)

Чтец - стих први:

Господи, возвах к тебје, услиши мја, вонми гласу мољенија мојего, вњегда возвати ми к тебје.	Господе, к Теби вапим, услиши ме; почуј глас мољења мојега када завапим Теби.
--	---

Појци и народ леве стране устају и певају (па опет клекну), *a народ десне стране и појац клече:*

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.
--	--

Свештеник кади источну страну светог Престола. Чтец устане и говори стих други (*a сав народ у цркви клечи*):

Чтец - стих други:

Положи, Господи, храњеније устом мојим, и двер огражденија о устнах мојих.	Постави, Господе, стражу језику моме, и огради уста моја.
--	---

Појци и народ десне стране устају и певају (па опет клекну), *a народ леве стране и појац клече:*

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.
--	--

Свештеник кади северну страну светог Престола. Чтец устане и говори стих трећи (*a сав народ у цркви клечи*):

Чтец - стих трећи:

Не уклони сердце моје в	Не дај срцу моме да
-------------------------	---------------------

словеса лукавства, непшчевати вини о грјесјех.	застрани на зле помисли, да не измишља изговоре за грехе.
--	---

Појци и народ леве стране устају и певају (па опет клекну), а народ десне стране и појац клече:

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју, воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те, уздизање руку мојих као принос вечерњи.
--	--

Свештеник одлази светом Предложењу, окади Прећеосвећене Дарове, затим кади и Горње место, а сав народ клечи.

Свештеник тада оставља кадионицу па кад се заврши певање, клекне пред свети Престо и пева (а сав народ у цркви клечи):

Да исправитсја молитва моја, јако кадило пред тобоју,	Нека узиђе молитва моја као кадило преда Те,
---	--

Затим свештеник устаје и чини три метаније, а сав народ наставља песму, устајући:

воздјејаније руку мојеју жертва вечерњаја.	уздизање руку мојих као принос вечерњи.
--	---

Ако се на Литургији чита Апостол и Јеванђеље, иде следеће.

Бакон: Пазимо!

Свештеник: Мир свима.

Чтец: И духу твоме.

Бакон: Премудрост!

Чтец: Прокимен глас.. (каже који је глас прокимена и гласно прочита прокимен)

Народ: (Отпева прокимен по гласу који је назначен)

Бакон: Пазимо!

Чтец: (**Чита Апостол, а ђакон за то време кади Олтар, Иконостас и присутни народ у храму**)

После Апостола Свештеник: Мир ти (читачу)!

Чтец: И духу твоме.

Бакон: Премудрост!

Чтец: Алилуја. (трипут)

Народ: Алилуја. (трипут)

Затим ђакон узима Свето Јеванђеље и моли од свештеника благослов за читање Јеванђеља.

Бакон: Благослови, Владико, благовјеститеља (име јеванђелисте).

Свештеник: "Бог, молитвама светог..."

Бакон: Амин.

Затим излази кроз Царске двери носећи Јеванђеље, и говори.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо; чујмо Свето Јеванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: **Читање Светог Јеванђеља од (име јеванђелисте чије се Јеванђеље чита)**

Народ: Слава теби, Господе, слава теби.

Свештеник: Пазимо!

Бакон чита Свето Јеванђеље, а по завршетку читања свештеник каже.

Свештеник: Мир теби благовјеститељу! Затим ђакон стаје на уобичајено место и говори јектенију.

Ђакон: Рецимо сви из све душе, и од свега ума свога, рецимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за благоверни христољубиви род наш и за све Православне Хришћане.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за најсветијега Патријарха (или високопреосвештенога Митрополита, или преосвештеног Епископа) нашег (име), и за сву у Христу браћу нашу.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за браћу нашу, свештенике, ђаконе, и за сву у Христу братство наше.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ако је манастир: Још се молимо за настојатеља ове свете обитељи (име), и за сву у Христу братство његово. Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за блажене и незaborавне свете патријархе Православне, за благочестиве цареве и благоверне царице, за осниваче овога светога храма (ако је манастир: свете обитељи ове), и за све до сада преминуле Православне оце и браћу нашу који овде почивају, и за Православне свуда.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Ђакон: Још се молимо за оне који плодове доносе и добро творе у светом и свечасном храму овом, за оне који се труде, који певају, и за присутни народ, који очекује од Тебе велику и богату милост.

Народ: Господе, помилуј. (трипут)

Свештеник говори Молитву усрданог молења: "Господе, Боже наш, прими ово усрдно молење..."

Свештеник: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: Оглашени, помолите се Господу.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Верни, помолимо се за оглашене.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их Господ помилује.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их научи речи истине.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да им открије Јеванђеље правде.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их присаједини својој светој, саборној и апостолској Цркви.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Спаси, помилуј, заштити и сачувај их, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Оглашени, главе своје Господу приклоните.

Народ: Теби, Господе.

[Свештеник чита молитву за оглашене, пред распостирање антиминса: "Боже, Боже наш, Творче..."](#)

Свештеник: Да и они с нама славе пречасно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

(Само до среде четврте недеље Поста се говори: Ђакон: Ви који сте оглашени изиђите; оглашени, изиђите; ви који сте оглашени изиђите; нико од оглашених да не остане. А ви који сте верни, опет и опет у миру Господу се помолимо. Од среде четврте недеље поста па све до Велике среде се говори:)

Ђакон: Ви који сте оглашени, изиђите; оглашени, изиђите;
ви који сте за Просвећење, приступите; помолите се ви који сте за Просвећење.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Верни, помолимо се Господу за браћу која се спремају за свето Просвећење,
и за њихово спасење.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их Господ Бог наш утврди и укрепи.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их просвети просвећењем богопознања и побожности.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их у погодно време удостоји бање поновног рођења, отпуштења
грехова и одеће бесмртности.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их препороди водом и Духом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да им дарује савршенство вере.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да их приброји своме светом и изабраном стаду.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Спаси, помилуј, заштити и сачувај их, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Ви који сте за Просвећење, главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник говори молитву за оне који се припремају за свето Просвећење:
"Покажи, Господе, лице своје..."

Свештеник: Јер си Ти просвећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и
Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: Ви који сте за Просвећење, изиђите; који сте за Просвећење, изиђите; ви
који сте оглашени, изиђите; нико од оглашених да не остане;

Литургија верних

Ђакон: А ви који сте верни, опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Защити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Премудрост!

[Свештеник говори прву молитву верних: "Боже Велики и Прослављени..."](#)

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и
Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За мир свега света, за непоколебљивост светих Божијих Цркава, и сједињење свих, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божијим улазе у њега, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Премудрост!

Свештеник говори молитву верних другу: "Владико Свети, Преблаги, молимо Тебе..."

Свештеник: По дару Христа твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Народ:

Сада Небеске Силе с нама невидљиво служе: јер ево улази Цар славе; ево већ принесена тајанствена Жртва долази, свечано праћена. Са вером и љубављу приступимо, да причасници вечнога живота постанемо. Алилуја, Алилуја, Алилуја.

Ниње сили небеснија с нами невидимо служат; се боје входит цар слави, се жертва тајнаја совершена дориноситса. Вјероју и љубовију приступим, да причасници жизни вјечнија будем. Алилуја, алилуја, алилуја.

За то време ђакон улази у олтар и кади свету Трпезу, свето Предложение, свештеника, свете двери, иконе и народ, говорећи притом 50. псалам.

Затим свештеник и ђакон стану пред свети Престо и говоре тихо: "Сада Небеске Силе..."(трипут), клањајући се, па целивају крст и свети Престо и одлазе Пређеосвећеним Даровима на светом Предложењу. Свештеник се клања три пута, говорећи тихо: "Боже, очисти ме грешнога...", кади свете Дарове, узима воздух и стави га на плећа ђакону (ако не служи ђакон - себи на плећа), узме у десну руку свети дискос и стави га себи на главу у леву руку узме свети путир, и кад народ запева: "Ево већ принесена тајанствена Жртва..." излазе на северне двери, и тако чине Вход.

Ђакон иде напред и кади свештеника, а он, ништа не говорећи, тихо и са страхом Божијим иде за њим; и улазе у свети олтар.

За то време сав народ у храму клечи. Кад уђу у олтар, народ устаје и пева: "Са вером и љубављу приступимо..."

Свештеник ставља свети дискос на свети Престо према својој левој, а свети путир према својој десној руци, скида покриваче, узима воздух, кади га и покрива њиме свете Дарове, ништа не говорећи.

Онда свештеник и ђакон метанишу три пута пред светим Престолом, говорећи молитву светог Јефрема Сирина:

"Господе и Владару живота мoga, дух лењости, mrzovolje, vlastoljubla i praznoslovja ne daj mi.

Duh celomudrenosti, smirenoumla, trpljenja i ljubavi, daruj meni, sluzi tvojemu.

O, Господе Царе, даруј ми да сагледам своје грехове, и да не осуђујем брата свога, јер си благословен у векове векова. Амин." Истовремено метанишу и сви присутни у храму.

Ђакон: Допунимо молитву своју Господу.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: За предложене и Прећеосвећене часне Дарове, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да човекољубиви Бог наш, примивши их у свој свети и наднебески и умни Жртвеник, као мирис миомира духовнога, ниспошље нам за то божанску благодат, и дар Светога Духа, помолимо се.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Сво вече савршено, свето, мирно и безгрешно, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Анђела мира, верног вођу, чувара душа и тела наших, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Опроштај и отпуштење грехова и сагрешења наших, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Добро и корисно душама нашим. и мир свету, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Остало време живота свога у миру и покајању да проведемо, од Господа молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Крај живота нашега да буде хришћански, без бола, непостидан, миран, и да добар одговор дамо на Страшном Христовом суду, молимо.

Народ: Подай, Господе.

Ђакон: Измоливши јединство вере и заједницу Светога Духа, сами себе и једни друге, и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник, након полагања светих Дарова на свети Престо, моли се тихо: "Боже неизрецивих и невидљивих тајни..."

Свештеник: И удостој нас, Владико, да смело и неосуђено смено призивати Тебе небескога Бога Оца и говорити.

Народ: Оче наш који си на небесима, да се свети име твоје, да дође царство твоје, да буде воља твоја и на земљи као на небу; хлеб наш насушни дај нам данас; и оправди нам дугове наше као што и ми оправштамо

дужницима својим; и не уведи нас у искушење, но избави нас од злога.

Свештеник: Јер је твоје царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: АМИН.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Ђакон: Главе своје Господу приклонимо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник приклони главу и моли се тихо: "Боже, једини добри и милосрдни..."

Свештеник: Благодаћу и милосрђем и човекољубљем Јединороднога Сина твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: АМИН.

Свештеник се моли тихо: "Чуј, Господе Исусе Христе Боже наш..." Онда се свештеник и ђакон клањају трипут, говорећи: "Боже, очисти..."

Ђакон: Пазимо!

Тада свештеник с великим страхом Божијим и побожношћу пружи руку испод воздуха, којим су покривени свети Дарови, дотакне се руком животворног Хлеба, не подижући га, и говори гласно: "Прећеосвећене Светиње светима".

За то време сав народ у храму клечи и уставши пева: "Један је свет, један Господ Исус Христос, у славу Бога Оца. Амин."

И одмах се пева Причастен: "Окусите и видите, јер је благ Господ.

В памјат вјечнују будет праведник. От слуха зла не убојитсја. Алилуја, Алилуја, Алилуја."

За то време свештеник скида воздух са светог дискоса и птира, као и звездицу, а ђакон ушавши у олтар, говори тихо: "Разломи..."

Свештеник разлама свети Агнец на четири дела и говори: "Ломи се..."

Онда узме део ИС, начини њиме крсни знак над светим путиром и ставља га у њега, ништа не говорећи.

Ђакон налије крстолико топлоту у свети путир, ништа не говорећи.

И причешћује се светим Тајнама са страхом и побожношћу, претходно се помоливши молитвом пред причест: "Верујем Господе и исповедам..."

Свештеник предајући ђакону свети Хлеб, говори тихо: "Теби ђакону (име)..." Узимајући и сам свето Причешће, говори: "Часно и пресвето и пречисто..."

Ако свештеник служи сам, без ђакона, он сада не пије из светог птира.

Ако пак служи са ђаконом, свештеник сада узме свети путир и пије из њега, ништа не говорећи. Ђакон пије из светог птира после заамвоне молитве, употребљавајући свете Дарове. И припремају свете Дарове за причешће верних, стављајући преостале честице у свети путир.

Онда ђакон, примивши свети путир из руку јереја, показују га са двери народу говорећи:

"Са страхом Божјим, и вером приступите."

Народ:

Благословљу Господа на всјакоје времја, хвала јего во устјех мојих.

Благосиљаћу Господа у свако време; прослављање Њега је у устима мојим.

Тада приступају верни и примају божанске Тајне. После светог Причешћа, свештеник благосиља народ.

Свештеник: Спаси, Боже, народ твој и благослови наслеђе твоје.

Народ:

Хлеб небесниј и чашу жизни вкусите и видите, јако благ Господ. Алилуја, алилуја, алилуја.

Хлеб небесни и чашу живота окусите и видите, јер је благ Господ. Алилуја, Алилуја, Алилуја.

Свештеник кади свете Дарове, даје ђакону свети дискос, сам узима свети путир, и говори тихо: "Благословен..."

Свештеник: Свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Да испољатса уста наша хваљенија твојего, Господи, јако да појем славу твоју, јако сподобил јеси нас причаститиса свјатим Твојим божественим, безсмертним и животворјашчим Тајнам; собљуди нас во Твоје Свјатињи, вес ден поучатиса правдје Твоје. Алилуја, алилуја, алилуја.

Нека се испуне уста наша хвале твоје, Господе, да певамо славу твоју, јер си нас удостојио да се причестимо светим твојим, божанским, бесмртним и животворним Тајнама; сачувај нас у твојој светињи, да се сав дан поучавамо правди твојој. Алилуја, Алилуја, Алилуја.

Ђакон оставља свети дискос на Предложение, а свештеник свети путир, онда ђакон стаје на своје место.

Ђакон: Примивши божанске, свете, пречисте, бесмртне, небесне и животворне, страшне Христове Тајне, стојећи смерно, достојно заблагодаримо Господу.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Ђакон: Измоливши сав дан савршен, свет, миран и безгрешан, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник говори тихо молитву благодарности после Причешћа: "Благодаримо Теби..." Онда осењује Јеванђељем антиминс.

Свештеник: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: АМИН.

Свештеник: У миру изиђимо.

Народ: У име Господње.

Ђакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник стаје иза амвона и говори заамвону молитву.

Свештеник: Господе Сведржитељу, Ти си сву твар премудрошћу створио, и неисказаним твојим промислом и великим добротом увео нас у пречасне дане ове - на очишћење душа и тела, на уздржање од страсти, на наду вакрсења; Ти си у четрдесети дан уручио богонаписане таблице угоднику твоме Мојсију, даруј и нама, благи Господе, да се добрим подвигом подвизавамо, да ток Поста завршимо, веру неокрњену сачувамо, главе невидљивих змија сатремо, да се победитељи греха јавимо, и да неосуђено достигнемо поклонити се и светом Вакрсењу. Јер је благословено и прослављено дивно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Буди имја Господње благословено от није и до вјека.(triput)

Појац: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

и чита Псалам 33.

Појац: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби Боже.(triput)

Свештеник: Благослов Господњи нека дође на вас, Његовом благодаћу и човекољубљем, свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Слава Теби, Христе Боже, надо наша, слава Теби.

Народ: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Господе помилуј. (triput)

Оче благослови.

Свештеник: Христос истинити Бог наш, ради молитава Пречисте своје Матере, светих славних и свехвалних Апостола, (*свети храма, свети дана*), светог оца нашег Григорија Двојеслова, светих српских просветитеља и учитеља Симеона Мироточивог, светитеља Саве, Арсенија, Максима, светог Петра Џетињског, Лазара Косовског и Николаја Охридског и Жичког, светих и праведних богоотаца Јоакима и Ане, и свих Светих, да нас помилује и спасе, као благ и човекољубив.

Народ: Амин.

Свештеник: Молитвама светих отаца наших, Господе Исусе Христе, Боже наш, помилуј нас.

Народ: Амин.

Спаси Христе Боже и помилуј преосвјашчењејшаго архијереја нашего (*име*), христољубивоје воинство, ктитори и приложници свјатаго храма сего и всја православнија христијани, и сохрани их на многаја љета.